

Rudi Merljak, slovenski državni uradnik, pristojen za koroške Slovence. Zanj so zamejci več ko samo službena obveznost.

Stran 3

Številka 49

Letnik 46

Cena 10,— šil.
(25,— SIT)petek,
9. december 1994Poštnina plačana
v gotovini

Celovec P.b.b.

Erscheinungsort

Klagenfurt/

Izhaja v Celovcu

Verlagspostamt

9020 Klagenfurt/

Poštni urad

9020 Celovec

SAK je imel

občni zbor.

Razpravljali so tudi o finančnih vprašanjih in v tej zvezi kritizirali osrednje organizacije.

Strani 14/15

Pomembna pridobitev za Rožane: Regionalni center v Št. Jakobu

Nagrada in odlikovanje

Predsednik SPD „Borovlje“ **Melhor Verdel** je prejel od Zveze kulturnih organizacij Slovenije Srebrno odličje.

Njegovi veliki zaslugi sta poživitev kulturnega delovanja v Borovljah in obnovev kulturnega doma pri Cingelcu na Trati.

Melhorju Verdelu iskreno čestitamo!

Prav tako je bil nagrajen radiški župnik in vodja Dušnopastirskega urada **dr. Jože Marketz**: dobil je letošnjo deželno pospeševalno nagrado za svojo disertacijo in znanstveno delo „Interkulturelle Verständigung im christlichen Konzept — Der Beitrag der Kirche zum Zusammenleben der slowenischen und deutschen Volksgruppe in Kärnten.“ Tudi njemu iskreno čestitamo!

Farna dvorana v Št. Jakobu postaja pomembno komunikacijsko in izobraževalno središče za Rožane. Fara je skupaj s Katoliško prosveto uredila primerno infrastrukturo za regionalni center, ki naj bi služil raznovrstnim aktivnostim domačinov in tudi ljudi iz sosednjih občin. Že pri tednu odprtih vrat se je izkazalo, da tu postaja pomembno središče predvsem slovensko govoreče mladine, po drugi strani pa izbrane prireditve pospešujejo zblíževanje pripadnikov obeh narodnih skupin.

Reportažo o regionalnem centru lahko preberete na strani 8.

Prijatelji.

Sneha še ni, očitno pa Maje in Julije z Bistrice nad Pliberkom tega sploh ne moti. Saj imata ljuba prijatelja — laboda na Breškem jezeru. Večkrat ju obiščeta, ju občudujeta in se z njima poigrata. Zelo pa sta tudi veseli, ker se jima ni treba bati, da bi ju zapustila. Labodi ne bežijo, niti ne pred mrzlo zimo.

Slika: M. Reckar

ADRIAN KERT

KOMENTAR
NAŠEGA TEDNIKA

Avstrijci smo in bomo

Ste dobro prebrali naslov? Potem že lahko začnete ugibati, o čem je pisanje. Seveda, o patriotizmu, o ponosu Avstrijk in Avstrijcev, da smo to, kar smo.

Morda se še spominjate, kako ponosno so avstrijski mediji ob državnem prazniku poročali o najnovejšem povpraševanju, ki je prineslo kar (!) 66% patriotov. Škoda se mi le zdi, da o tem ni poročal tisti patriotični športni komentator, ki ob športnih uspehih Avstrijcev pred mikrofonom dobesedno gineva od patriotizma in si, vsem nevernežem na oko, ovija primerne šale okoli ramen. Morda se bi v tem primeru ogrnil v avstrijsko zastavo ali se vsaj oblekel v modrično rdečebelo in tako pritegnil (za naslednjo anketo) še katerega od 34% nepatriotov.

Kakorkoli že, trend da tudi brez poudarjenja upati na rast odstotkov. Minili so torej časi, ko je bila država neki izrodek, minili časi, ko Avstrijci niso vedeli, kam naj se obrnejo, in so se za las vrgli v roke zvodniku kakor mlada pčestnica, nova v metjeju, ki še nima potrebnega varuha. Nemški narod se nam je nekoč zdel imeniten, ne toliko po skupnem jeziku (Je to res?), kakor veliko bolj zaradi slavne zgodovine in vojske. Navdušeni nad „Heute gehört uns Deutschland und morgen die ganze Welt“ so se hoteli pokazati svetu in vesolju. Bi pač danes namesto „knödl“ jedli „klöße“ in namesto „palatschinken“ uživali „pfannkuchne“. Kaj nam mar, dokler je vse iz iste moke. Nekaterim med 34% nepatrioti bi to še danes bilo bolj po godu. Vendar, kdo se bo ubadal s to nepomembno manjšino, ki pošilja presenečenja v obliki pism! To so neki skrajneži, ki se od časa do časa pojavijo, in izginjajo tako hitro kakor so prišli. Kdo se bo oziral nanje, ko jih še policija ne jemlje resno. Sami se bojo pomirili. Ostanite „cool“ (v policijskem žargonu). Večini vendarle „knödli“ bolj dišijo kot „kloßi“. Morda je v „kloßu“ preveč prepotentnosti, ki je avstrijski muhasti organizem ne prenaša skozi celo leto. Poleti se nekako navadi nanjo, celo s slastjo jo uživa, proti jeseni pa navdušenost splahni in ta ostra začimba začne presedati. Bolj se prilježe vetrnjaštvo, tipično

avstrijska začimba, ki je verjetno laže prebavljiva in povrh vpliva na značaj. Le tako je razločljivo, da vetrnjaki postanejo trdni patrioti, v najboljšem pomenu besede, kakor ponazarja trend povpraševanj. Saj no, Savel se je spremenil v Pavla, zakaj nemčurski Avstrijec ne bi mogel postati ponosen Avstrijec, ki je opustil škiljenje proti severu?

Različnost kulinarike se zrcali v različnosti značajev. Nemec je človek trdnega prepričanja, ali tu ali tam, ali neofašist ali anti-fašist. Avstrijec je po značaju podoben tehničarju ali vetrnjaku. Zda tu zdaj tam, včasih se obrne na desno, včasih kam drugam. Niha kakor nihalo v uri. Ekstremnosti pravzaprav zavrača, vendar ko opazi, kako se tehnika niža na desni strani in bi nemara ostal sam nevtralen zmernež, se z vetrom obrne in stoji za korak ali dva na desno (pač zaradi videza in nič drugega), hkrati pa odločno protestira proti zlim podtikavanjem, češ da je desni ekstremist. Avstrijec rad plava s tokom in se celo ponaša z nadarjenostjo hitrega prilagajanja. Marsikdaj tega ali onega ne počne iz resnične želje, katerikrat le, da ohrani usklajenost in ostane zvest trendu. Pravzaprav lepa značajska črta, če ne bi občutek hlapčevstva pridodajal grenkega okusa. Avstrijcu pač ni bila položena v zibelko lastnost ugovarjanja, zato raje naredi, kar mu je narejeno, in ohrani svoj mir (glej avstrijske šolske ravnatelje itn.). Iz napak se Avstrijec le stežka uča, veliko raje jih ponavlja. (Morebiti ni naključje, da si izmišljamo vice, kakor tistega o Štajercu, ki si gre trikrat ogledat isti film, pa se prijema za glavo in ne razume v filmu, kako se lahko trikrat zapelje v isto drevo.)

Vsaj po posebnosti značaja je Avstrijec prav gotovo človek posebnega kova in se z vsjo upravičenostjo lahko ponosno šteje za pripadnika izrednega in izvirnega naroda. In ponosa mu nihče nima pravice odrekat. Vprašanje je le, kako pristen je ta ponos pri nekaterih.

Če se opisane značajske črte zdijo komu zelo podobne značaju pristnega Korošca, je to nena-meravano in zgolj naključje.

Lahko noč in nasvidenje, Avstrija! Do naslednje ankete.

„Zagovarjam skulost, a zadeva je kočljiva“

Kot smo že poročali, je SKD „Globasnica“ sprejelo sprejelo resolucijo, s katero želi doseči, da bi društva na bazi odločno zahtevala uresničitev skupnih organizacijskih struktur. Pozanimali smo se, kakšne so reakcije.

V prejšnji izdaji NAŠEGA TEDNIKA smo objavili resolucijo SKD „Globasnica“, v kateri globaški kulturniki zahtevajo združitev osrednjih kulturnih in političnih organizacij ter skupen slovenski časopis. Poleg tega je globaško kulturno društvo posredovalo resolucijo vsem slovenskim prosvetnim društvom ter jim predlagalo, da bi sprejela podobno resolucijo. Vprašali smo predsednike nekaterih društev za njihovo stališče.

Emil Muri, predsednik SPD „Gorjanci“ Kotmara vas:
Sem za to, kar Globašani zah-

tevajo. Predvsem velja to za skupno politično zastopstvo. Kakšno naj bi to bilo, sicer ni enostavna zadeva, vsekakor pa bo treba začeti o tem razmišljati. Potrebne so za to, ker neenotnost nemške stranke in Slovenija izkoriščajo zoper interese naše narodne skupnosti.

Jožko Hudl, predsednik SPD „Edinost“ Pliberk:

Zagovarjam združitev obeh tednikov in obeh osrednjih kulturnih organizacij. Nisem pa za združitev političnih organizacij. Skupna kulturna organizacija je potrebna, ker na podeželju

praktično vsa kulturna društva isto delajo in ne vidim med njimi ideoloških razlik. Skupen časopis bi bil dober, ker bi lahko izhajal dvakrat tedensko in bi se lahko časnikarji bolje profilirali kot neodvisni poročevalci in ne kot glasniki ene ali druge organizacije. Politična združitev pa bi bila nesmiselna, ker ne moreš vseh stališč spraviti pod eno strankarsko streho.

Miha Kap, predsednik Slovenskega prosvetnega društva „Vinko Poljanec“ Škocijan:

Zagovarjam združitev obeh tednikov, ker se trenutno potratijo denarja za prazen nič. Glede kulture menim, da ne bi smel biti problem spraviti pod skupno streho vseh panog, od športa preko gledališča do petja. Glede politike mi ni jasno, zakaj ne bi smele obstajati različne tendence, saj je to osnovna človekova

pravica. Ko pa gre za narod, moramo poznati samo skupen interes.

Hanzi Dragaschnig, predsednik Slovenskega prosvetnega društva „Drabosnjak“ Kostanje:

O tem, ali bo naše društvo sprejelo podobno resolucijo kakor Globašani, sam ne morem sklepati, temveč bo to naš odbor. Moje osebno mnenje pa je že znano, saj sem že podprl lankoletni referendum za skupno demokratično zastopstvo. Ne vidim vzroka, zakaj bi sedaj spremenil svoje stališče. V podeželskih društvih so zajete vse struje, pomembno pa bi bilo, da se kaj spremeni v centralah.

Melhor Verdel, predsednik Slovenskega prosvetnega društva „Borovlje“:

Zadeva je zelo kočljiva. V okvi-

ru odbora bomo o globaški resoluciji razpravljali, vendar osebno vidim nevarnost, da bi lahko to pomenilo vnašanje prepira v društva. Tako bi več podrli kakor naredili dobrega — pa čeprav si želim skupnost v katerikoli obliki. Zato mislim, da bi moralo priti do rešitve v Celovcu in ne s strani društev.

Fric Kert, predsednik Mešana pevskega zbora „Podjuna-Pliberk“:

Glede vsebine je resolucija v redu. V našem društvu jo bom dal v razpravo in si lahko predstavljam, da bomo prišli do podobnega zaključka. Treba pa je biti pri formuliranju resolucije zelo previden in obziren, ker nočemo zožiti pogovorne baze z ljudmi, ki so nasprotnega mnenja.

Janko Kulmesch

Glas iz domače vasi

FRLOŽEV LUKA

Če bosta Organizacija združenih narodov in Severnoatlantska zveza NATO še naprej tako učinkovito varovali varnostna območja v Bosni pred pravo pomočjo kakor do zdaj, potem bosta kmalu smeli čestitati srbskim napadalcem za popolni uspeh.

SALZBURG — SLOVENIJA

V prihodnje
sodelovanje boljše?

Dežela Salzburg je sicer že leta 1992 podpisala z Republiko Slovenijo skupno izjavo o vsestranskem sodelovanju, vendar se stvari razvijajo bolj počasi. Sedaj ima RS v Salzburgu častnega konzula, ki naj bi pomagal k učinkovitejšemu sodelovanju. To je Bertl Emberger, doslej 3. predsednik salzburskega deželne zboru. Doslej je Salzburg pokrival izključno slovenski generalni konzulat v Celovcu.

Prejšnji terek se je slovenski častni konzul prvič predstavil salzburski javnosti. Slovenskega odprtega častnega konzulata so se udeležili najvišji zastopniki dežele z deželnim glavarjem dr. Katschtalerjem na čelu. V imenu R Slovenije sta spregovorila veleposlanica dr. Katja Boh in generalni konzul DI Jože Jeraj, manjkalo pa je vsaj en visok zastopnik slovenske vlade.

Embergerjev cilj je: „Salz-

buržani morajo spoznati Slovenijo kot državo, ki ni provinca bivše Jugoslavije.“ K temu naj bi prispevale predvsem ekskurzije v Slovenijo, lobiranje in redni stiki na gospodarskem, kulturnem in izobraževalnem področju. Zanimivo je za Salzburg, a tudi za Bavarsko predvsem še pristanišče Koper; zato bo treba izboljšati obstoječe prometne vezi.

V prihodnje naj bi bilo v Salzburski tudi več slovenskih kulturnih prireditve. Sicer pa v Salzburgu že več let obstaja slovensko kulturno društvo „Oton Župančič“ ter slovenska farna skupnost. Vsega skupaj živi v deželi okoli 700 Slovencev.

Ali bo uspelo okrepiti sodelovanje med R Slovenijo in deželo Salzburg, to seveda odvisno tudi od dobrega promoviranja in denarja. To pa je na žalost že doslej več ko primanjlovalo.

Slovenec z dušo in telesom

Rudi Merljak, slovenski državni uradnik, pristojen za koroške Slovence, je človek, ki v zamejskih rojaki ne vidi zgolj službene obveznosti. Kratka predstavitev velikega prijatelja.

Mirne vesti lahko zapišemo, da v slovenski državni upravi le redkokdaj pozna problematiko koroških Slovencev tako dobro kakor Rudi Merljak, svetovalec na Uradu za Slovence v zamejstvu in po svetu. Pozna ne samo finančne probleme in želje slovenskih manjšin na Koroškem, Madžarskem in v Italiji, ukvarja se predvsem tudi z njihovimi vsebinskimi vprašanji. To v podrobnosti in na vseh področjih.

Že od zgodnje mladosti redno prebira NAŠ TEDNIK od prvega do zadnjega odstavka.

Še preden poročajo javna občila o izidu tekem SAK — Merljak že pokliče v Celovec, kajti njegova povezanost s športno dejavnostjo koroških Slovencev je neizmerna.

Ko smo leta 1988 na Dunaju drugič demonstrirali za skupno dvojezično šolo — se je Rudi spontano odločil, da se z družino udeleži pohoda, čeprav ga je hudo mučila vročina.

Njegov credo se glasi: „Naloga Republike Slovenije je, da naredi vse za preživetje zamejskih Slovencev“. In: „Verjamem, da bo slovenski narod kot socialni in

etnični organizem preživel, ker ima za to vse možnosti. Mora pa to tudi hoteti!“

Odprt. Ne ugovarja, če mu kdo reče, da je „etnocentrist“. Kljub temu pa se ne obdaja z etničnim plotom. Je maksimalno zakoreninjen v svojem narodu in kljub temu odprt. Neznansko ga zanimajo druge kulture in narodi, posebej še ogroženi. Nikakor ne odklanja sožitja in sodelovanja, je pa hkrati trdno prepričan: samo narodno skupnost, ki stoji na lastnih nogah in ki gradi na trdnih samostojnih temeljih, lahko uspešno sodeluje z drugimi, večjimi. Če se tega ne zaveda, se prej ali slej asimilira.

Na vprašanje NAŠEGA TEDNIKA, kako ocenjuje položaj koroških Slovencev, je odgovoril: „Zaskrbljujoče in z elementi upanja. Če kdo išče na Koroškem slovenski jezik, utegne biti zelo razočaran. Prideš v vas, kjer statistično Slovencev sploh ni, pa slišiš, kako večina govori slovensko. To je koroški misterij.“

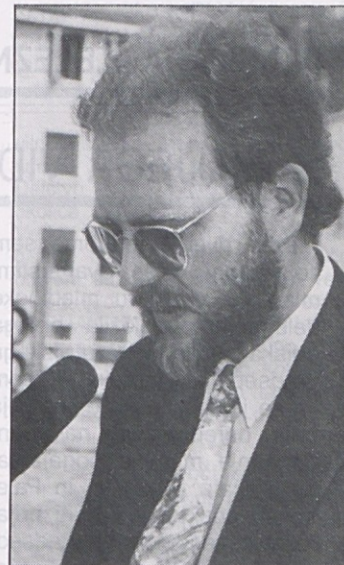
Kljub temu je poln upanja. Ne samo zaradi spremenjenja narodnopolitičnega ozračja, tem-

več predvsem zaradi visoke organiziranosti manjšine in njenih dosežkov, od združništva preko kulture pa do športa. „Očitno je, da del koroških Slovencev krepi svojo samozavest in ponos. Brez tega in brez ustreznih lastnih struktur ne moreš preživeti!“

Zato ga tembolj moti, da v naši narodni skupnosti ni večjega sodelovanja in da nam ne uspe uresničiti skupnih struktur. Sicer pa bipolarnost ni specifična za koroške Slovence.

Boji med liberalci in klerikalci so bili za slovenski narod značilni že na koncu prejšnjega stoletja in so se v Jugoslaviji stopnjevali do neznosnega. Merljak: „Ta bipolarnost je formula, ki je danes kontraproduktivna. Zato mene zanima zblíževanje, povezovanje in iskanje skupnih struktur. Če bi zamislil o povezovanju iniciirala ZSO, bi jo popolnoma podpiral — tako, kakor jo podpiram sedaj, ko jo je iniciiral NSKS. Moja ideologija je zelo preprosta, vsebuje dve sestavnici: narod in demokracija.“

Želje. Na koncu našega pogovora smo Rudija Merljaka

Svetovalec RS Rudi Merljak

vprašali, katere so njegove tri želje za leta do 2000. Ni dolgo razmišljal, ko jih je imenoval: „Prva — da bi se povečalo število Korošcev, ki se priznavajo k slovenstvu. Druga — da bi se koroški Slovenci zavedali svoje veličastne preteklosti in pri tem črpali novo samozavest. Tretja — da bi se formiralo skupno, demokratično izbrano zastopstvo, ki bo lahko legitimno in predvsem tudi učinkovito uveljavljalo interese koroških Slovencev.“

Dodal je še četrto željo: „Da bi se SAK uvrstil v II. ligo, po letu 2000 pa v prvo.“

Janko Kulmesch

Črni panter, grb Karantanije: Za Republiko Slovenijo neumesten?

Mnogi slovenski predstavniki negodujejo nad tem, ker današnjega prapora in grba Slovenije v svetu ne prepoznavajo. Prapor zamenjujejo z ruskim, srbskim in slovaškim.

V Sloveniji je danes že prevladalo spoznanje, da so si po razglasitvi neodvisnosti na hitro privzeli za prapor stare panslovenske barve in ponesrečeno sestavljen grb, ki odraža dejansko slovenska znamenja pod prvo Jugoslavijo (tri zvezde) in pod drugo Jugoslavijo (Triglav), pod katerima je bila Slovenija, ne pa nje same.

Nobena skrivnost ni več, da je vladajoča garnitura, ki je izhajala še iz jugoslovanskega obdobja, hotela tudi v novi Sloveniji ohraniti staro simboliko Jugoslavije.

V podtalju se je namreč še vedno težilo za tem, da bi se prej ko mogoče obnovila neka „južno-vzhodna“ skupnost, na katero bi se prilegali stari jugoslovanski simboli.

Zaradi tega so se stare sile uprle, da bi Slovenija dobila insignije svoje stare državnosti, izvirajoče iz Karantanije: črnega panterja in črno-belo-črni prapor. Posledica tega: svetovna javnost slovenskih državnih znamenj ne prepozna.

Kar zadeva karantanske simbole, je treba vedeti, da je znak

s panterjem prvič izpričan že leta 1160 na pečatu Otokarja III., mejnega grofa v Karantanski krajini; tri leta zatem tudi na pečatu koroškega vojvode Hermana. Prapor s panterjem pa na pečatu iz leta 1205. Toda njegova podoba je še starejša: nad vhodom v stolnico pri Gospe Sveti je vzdignjen kamen iz rimskih časov, na katerem sta dva panterja kot simbola Kristusovega vstajenja.

Na Koroškem, vojvodini naslednici Karantanije, je grb s panterjem šel iz rabe leta 1269,

ko je umrl zadnji vojvoda iz domače rodbine Spanheim. Takrat so uvedli grb, ki je ostal veljavi do danes. Na Štajerskem vojvodini, ki je izhajala iz Karantanske krajine, pa se je panter ohranil v beli barvi na zelenem ščitu prav do danes.

Zgodovinsko gledano je panter tisti znak, ki se nanaša na širše območje, kot pa je koroško-štajersko in slovensko. Bil je namreč znak velike vojvodine Karantanije, ki je segala do Istre do Verone v severni Italiji.

V nekdanji veronski krajini (Benečija) se je ohranil pod imenom „la dolce“ v mnogih ročnih binskih grbih. Ime „la dolce“ (sladka) se nanaša na njegovih bajko, češ da spušča iz žrela neizmerno sladak vonj.

Gre potemtakem za edinstven znak današnjega območja Alpe-Jadran, katerega si odgovorno prizadevajo uveljaviti kot kulturno in gospodarsko skupnost.

MARIJANA ŽELEZNIKAR

Z MOJEGA VIDIKA

Pred dvema tednoma sem se skupaj s še dvanajstimi mladinci, v okviru mladinske delegacije, udeležila prvega obiska kakega avstrijskega predsednika v Izraelu. Medtem ko se je mladinska delegacija bolj osredotočila na današnja mirovna pogajanja, se srečala z Izraelci in Palestinci, poskušala utrditi prijateljstva, se je gospod predsednik Thomas Klestil bolj posvečal problemom iz preteklosti, popravi krivic in sodelovanju med državama. Kljub temu pa me je zelo razžalostilo, ko sem prišla nazaj in sem slišala mnenja nekaterih ljudi, pa tudi mnenja nekaterih medijev, češ Klestil lahko obljublja Izraelu denar, da mu v knesetu ploskajo, plačati bodo morali pa davkoplačevalci. Le malokdo izmed teh ljudi pa je najbrž pomislil, da je predsednik obljubil le poravnavo krivic. Res je, da nekatere žrtve antisemitizma že prejemajo pokojnine v odškodnino. Toda tu si o se mnogi Judi, ki so bili oropani za svoje otroštvo oziroma mladost, v času najhujšega anti-

semitizma so jim pobrali vse premoženje; nikoli ga več niso dobili nazaj. Mnogi izmed teh ljudi so bili mučeni telesno, nekateri pa so ob izgubi najdražjih preživljali duševno stisko.

Treba je poravnati krivice

Nekaj vtisov s potovanja v Izrael

Antisemitizem je bil in na žalost še vedno je ena izmed najhujših oblik zla. Zanj so krivi tako izvrševalci kakor gledalci. Ko smo obiskali Yad Vashem, smo se vsi skupaj zamislili. Ta spomenik žrtvam antisemitizma nam je pokazal veličastnost ljudi, ki so v času 2. svetovne vojne pomagali Judom in jih rešili. Vsak izmed teh ima namreč pravico do svojega drevesa v tem kraju. Ob vsakem drevesu so zapisana imena ljudi, ki so tvegali svoje življenje, da bi rešili

življenje komu drugemu. Najbolj zaslužno pri tem je dansko ljudstvo, ki je v eni noči v treh čolnih prepeljalo vse svoje Jude na Švedsko, in jih tako rešilo pred smrtjo.

Vesela sem, da je tam veliko dreves, saj to pomeni, da so bili nekateri ljudje le tako pogumni in so se postavili proti antisemitizmu.

V Yad Vashemu pa niso prikazane le spodbudne stvari, pač pa tudi zelo žalostne. Vide-li smo npr. testamente ljudi, ki so bili žrtve krivičnega nasilja.

Ena izmed teh žrtv je napisala: Moja poslednja želja je, da bi kdo prebral te vrstice in da naše trpljenje ter smrt ne bi bila zaman. Prikazana je vsa pot njihovega trpljenja, od življenja v getu do smrti v koncentracijskih taboriščih. Odkriti so tudi mnogi načrti Hitlerja in njegovih sodelavcev o iztrebitvi devetih, v Evropi živečih, milijonov Judov, kar jim je v veliki meri tudi uspelo. Zakaj je moral umreti tudi pol-drugi milijon nedolžnih otrok? Zakaj dandanašnjih antisemi-

tov ne ganejo črni napisi krajev, kjer so bila koncentracijska taborišča? Zanima me, kaj bi Jezus, ki je bil sam Jud, rekel na njihovo zatiranje, za katero so krivi tudi mnogi kristjani?

Vsakomur, ki še pomišlja, ali je ta odškodnina upravičena, bi predlagala, naj se postavi v položaj žrtv.

Moje mnenje je, da jim ta denar, ki je neke vrste neporavnana vojna odškodnina, pripada. Avstrija si je namreč vse predolgo — mnoge žrtve so že mrtve — zatiskala oči pred antisemitizmom z izgovorom, češ da je bila Avstrija sama napadena in priključena k Nemčiji, neupoštevajoč, da so bili Hitler in pa mnogi njegovi najožji sodelavci avstrijskega rodu. Mnogi pa pozabljajo, da je bil antisemitizem močan že pred 2. svetovno vojno, ko je dosegel vrh, a tudi po njej, dandanes pa se spet srečujemo z novim antisemitizmom. Zato mislim, da moramo krivico, kolikor je to sploh še mogoče, čimprej popraviti in pomagati državi, katere številni državljani so še oz. so bili avstrijski državljani.

Priznajmo napake in spravimo se z Judi, kakor je to storil naš katoliški poglavar, ki jih je uradno razglasil za naše brate.

PUAK: Nagovoriti čimveč ljudi ne glede na njihovo strankarsko opredelitev

Letos poleti je Milka Hudobnik prevzela tajništvo Politično upravne akademije. Z njo smo se pogovarjali o njenih predstavah in ciljih, katere si je zastavila pri svojem delu.

Kaj te je motiviralo, da si prevzela tajništvo Politično upravne akademije?

Že leta 1984 sem na Dunaju obiskala trimesečni tečaj Kato-
liške socialne akademije (KSÖ),
ki šola mlade ljudi iz vseh zvez-
nih dežel Avstrije, ki želijo delati
na področju izobraževanja odras-
lih. Nato sem se še isto leto za-
poslila kot tajnica Narodnega
sveta koroških Slovencev in to
delo opravljala skozi 10 let. Delo
v NSKS je bilo zelo zanimivo.
Spoznala sem veliko ljudi,
nabrala sem si znanja na področ-
ju manjšinske politike in orga-
nizacijskega dela nasploh. Delo
na tajništvu PUAK smatram kot
nov izziv na sicer že znanem
področju.

**Kateremu delu se želiš
težjično posvetiti?**

Prvi in najvažnejši adresati za
ponudbe PUAK so seveda
občinski odborniki/odbornice in s
tem v zvezi je težišče na izob-
raževalnih ponudbah za potrebe
na komunalni ravni. Z izobraže-
valnim programom PUAK pa

hočemo seveda še bolj kot v pre-
teklosti doseči tudi mladino in
ženske. V načrtu so že retorična
šolanja ter predavanja o zdravi
prehrani.

**V pogovorih z občinskimi od-
borniki slovenskih frakcij
opazimo, da deloma manjka
identifikacija z deželno EL in
marsikdo obžaljuje, da Kluba
slovenskih občinskih odbor-
nikov ni več. V koliko bo
PUAK lahko nadomestilo za
tak klub?**

PUAK nima namena nado-
meščati katerokoli slovensko or-
ganizacijo. Pač pa se pojmuje kot
izobraževalna ustanova, ki nudi
vsem občinskim odbornikom/od-
bornikom strokovno pomoč pri iz-
vajanju svoje funkcije v občini v
kolikor je možno nastajajoča
vprašanja reševati v okviru semi-

narjev in predavanj. Z našimi
izobraževalnimi ponudbami hoče-
mo nagovoriti čim večji krog zain-
terisiranih ne glede na njihovo
politično ali strankarsko opredeli-
tev.

**Dejstvo je, da bo potrebno za
občine oblikovati individual-
ne politične koncepte. Kakš-
no konkretno pomoč si
občinski odborniki lahko
pričakujejo od PUAK?**

PUAK bo lahko skupno s stro-
kovnjaki/referenti pomagala pri
analizi problemov, ki se kažejo
na občinski ravni in nakazala poti
do možne rešitve. Prav tako bo
lahko pomagala pri formuliranju
konkretnih ciljev – realizacija sa-
ma pa je in bo ostala v kompet-
enci krajevnih aktivistov.

**Vidiš tudi konkretne možno-
sti motiviranja mladine za
politično delo?**

Na sedežu PUAK ravnokar po-
tekajo priprave na srečanje Mla-
dine evropskih narodnih skupno-
sti – v te priprave je vključenih
okoli 30 mladih, ki hkrati spozna-
vajo tudi politično delovanje in ki
bodo gotovo tudi v bodoče iskali
kontakte tako k PUAK, kot tudi k
drugim slovenskim organizaci-
jam.

Delovanje Politično upravne akademije (PUAK)

**Medtem deluje PUAK že dve leti in pol in v tem času je bilo možno ure-
šiti že lepo število izobraževalnih projektov:**

... Evropska skupnost

– V okviru informiranja avstrijskega
prebivalstva o prednostnih težavah
ob pričakovanem vstopu Avstrije v
Evropsko skupnost smo s strani
PUAK izvedli vrsto informativnih pre-
davanj na to temo.

... Možnosti občinske politike

– Za občinske politike smo skupno
z našim skorajda že „stalnim“ referen-
tom dr. Karlom Staudingerjem izvedli
sopnič seminarjev na temo „Možnosti
občinske politike“, tako za odbornike
v Rožu in Zili ter v Podjuni.

... o kanalizaciji

– Predvsem za občinske odborni-
ke/odbornice so potekali tudi semi-
narji na temo „Kanalizacija“. So so s
tematiko soočeni trenutno domala
vsil občinski sveti na Koroškem. Tako,
da je PUAK s priredbo teh seminarjev
pomagala našim komunalnim aktivi-
stom priti do strokovnih informacij o
tej tematiki.

... seminarji retorike

– Širšemu krogu interesentov smo
ponudili vrsto seminarjev v slovenš-
tini in nemščini, ki so potekali deloma
na Koroškem in deloma v Sloveniji.
Serija retoričnih seminarjev se bo na-
daljevala tudi v prihodnjih letih in želja
PUAK je, da bo to ponudbo koristilo
čimveč predvsem tudi mladih ljudi –
tudi se lahko vsaka spretnost, ki jo do-
jemo v mladih letih izkaže kot koristna

pri izvajanju poklica ali v zasebnem
življenju (npr. tudi pri političnem in
kulturnem udejstovanju).

... socialni seminarji za ženske

– Skupaj z izobraževalnim domom
v Tinjah smo izvedli leta 1992 in 1993
tudi dva socialna seminarja za žens-
ke. Teh seminarjev so se na žalost
odzvale samo interesentke iz Sloveni-
je. Tečajnice so prihajale iz vrst Slo-
venske Karitas ali pa so sodelavke
Ženske zveze v Sloveniji, ki je politič-
no organizirana v stranki Slovenskih
krščanskih demokratov. Tudi v
prihodnje bi PUAK želela spet organi-
zirati podoben seminar seveda v
pričakovanju, da bi se povabilu na tak
seminar odzvale intesentke tako s
Koroške kot tudi iz Slovenije.

... jugovzhodna železnica

– Že leta 1992 smo izvedli nekaj
predavanj, v katerih smo informirali
prebivalstvo Roža in Podjune o načr-
tih avstrijske železnice, graditi Jugo-
vzhodno železniško povezavo, ki naj
bi vodila od Danzinga do Rima in ka-
tere proga bo potekala tudi skozi
naše kraje v Podjuni in v Rožu. Pred-
vsem za Rož so obstoječi načrti sko-
rajda nesprejemljivi, saj bi razkosali
dolino, močan železniški promet pa bi
bremenil življenjsko kvaliteto rožans-
kega prebivalstva

... Mladina k besedi

– Od leta 1992 naprej prireja PUAK
tudi mladinski seminar. Povabilu na

seminarje se je odzvalo že kar lepo
število zainteresiranih mladih (proti
vsem predsodkom, ki jih slišimo, ima-
mo namreč še dosti zainteresirane
mladine), ki so na seminarju obdelali
razne teme, ki jih zanimajo. Letošnji
seminar „Mladina k besedi“ je bil na-
menjen intenzivni pripravi srečanja
„Mladine evropskih narodnih skupno-
sti – krajšano MENS“, ki bo potekalo
ob Veliki noči 1995 na Koroškem.

... MENS – Mladina evropskih narodnih skupnosti

– S tem smo pa že pri konkretnih
načrtih za delovno leto 1994/95. Aprila
1995 bomo koroški Slovenci gosti-
telji za srečanje mladine evropskih
narodnih skupnosti. Na to srečanje
pričakujemo pribl. 100 delegatov (de-
klet in fantov) z vseh narodnih skup-
nosti, ki so članice FUENS (Federa-
tivne unije evropskih narodnih skup-
nosti). Ker se hočemo kot gostitelji
pokazati od naše najboljše strani,
smo pričeli s pripravami pravzaprav
že lani, gostom hočemo nuditi obširen
prikaz našega življenja na Koroškem,
hkrati pa se hočemo seznaniti z živ-
ljenjem drugih narodnih manjšin v
Evropi. V priprave za seminar MENS
je vključenih lepo število mladih
Slovenk in Slovencev, ki bodo izkuš-
nje, ki si jih bodo nabrali ob uspešni
pripravi in izvedbi tega seminarja, lah-
ko koristili tudi zase.

... Zdrava prehrana ...

– Že stari Rimljani so vedeli za pra-

vilnost stavka „Mens sana in corpore
sano – Zdrav duh v zdravem telesu“.
Dejstvo je, da zstrupi obremenjena
okolica obremenjuje tudi naše telo.
Vedno več ljudi zbolijo za različnimi aler-
gijami. Narašča število revmatskih
obolenj, karies je zelo razširjen, veliko
je tudi ljudi, ki oboli na raku, zato je
cilj PUAK, da bo v naslednjih letih or-
ganizirala predavanja na temo zdrava
prehrana, ker smatramo kot važno,
da ne bomo ostali samo narodno-za-
vedna skupina, temveč, da si bomo
ohranili tudi naše zdravje.

... seminar o občinskem bičjeju

– Meseca novembra in decembra
PUAK za vse zainteresirane občinske
odbornike/odbornice v Podjuni, Rožu
in Zili izvaja večdnevni seminar o
vprašanju, ki se tičejo občinskega
bičjeja. Ker so naši občinski odborni-
ki/odbornice zastopani domala v vseh
kontrolnih odborih, bo strokovna ob-
delava te tematike sigurno koristila
vsem zainteresiranim.

... personalne spremembe pri PUAK

– S 1. avgustom 1994 je prišlo do
personalne zamenjave med PUAK in
NSKS s tem, da je dolgoletna tajnica
Narodnega sveta koroških Slovencev,
Milka Hudobnik prevzela funkcijo
poslovodke tajnice PUAK. Nadja Pe-
grin iz Sel, ki je zadnje leto vodila
pisarno PUAK pa je prevzela funkcijo
tajnice NSKS.

Politično upravna akademija
Predsednik: mag. Peter Waldhauser
Poslovodna tajnica: Milka Hudobnik
Naslov tajništva: 10.-Oktober-Straße
25/3, 9020 Celovec
Telefon: 0 463/ 51 25 28 - 28

GRADEC

Koncert prihodnjih učiteljev

Pred nedavnim se je dvojezični zbor pedagoške akademije ponovno srečal z graško skupino Lakis & Achwach. Lakis & Achwach so organizirali štiridnevno predstavitev svoje skupine. Vsak dan jih je spremljal drug umetnik. 26. novembra je bilo tako daleč, da so pevci in pevke dvojezičnega zbora navdušili številno publiko s svojim petjem. Koncert, ki naj bi trajal malo več kot 2 uri, se je po volji poslušalcev raztegnil na skorajda 4 ure.

Kako je prišlo do koncerta? Ko se je zbor odzval vabilu ORF-a, da bi pel v oddaji „Kinder-Wurlitzer“, so v hodniku spoznali Lakisa, tamkajšnjega moderatorja na manjšinski televiziji. Zapeli so mu grško pesem. Bil je navdušen. Vprašal je Edija Oražaja, če ne bi lahko skupaj nastopali. Po vabilu dvojezičnega zbora na koncert skupine Lakis & Achwach v Celovcu, so se zdaj srečali v Gradcu. Mnenje zborovodja Edija Oražaja o koncertu: „Kljub temu, da je bil zbor v skorajda polovični zasedbi, je zboru uspelo, da je energija prešla na publiko. Zdi se mi pomembno skupno delo med pripadniki manjšin v Avstriji, ker imajo vsi podobne probleme. Mislim, da je to korak v smer večje samozaveesti manjšine nasproti večini. Upam, da bomo še večkrat skupaj zapeli.“

Sven Schiemann

ČESTITAMO

82. rojstni dan je 8. decembra praznoval **Mihi Mothe**, doma v Plešerki. Ob tem visokem prazniku prisrčno čestitamo ter želimo vse najboljše, predvsem trdnega zdravja in osebnega zadovoljstva!

Osební praznik je obhajala **Ani Wolautschnig**. Vse lepo in dobro želimo tudi v prihodnje!

Poslovodja žage Trampusch v Nonči vasi in član nadzornega odbora Posojilnice Pliberk **dipl. inž. Stefan Hobel** bo slavil 40. rojstni dan. Ob tem okroglem življenjskem jubileju iskreno čestitamo in želimo vse najboljše ter še mnogo veselja in uspeha pri poslovanju!

Nani Krušič iz Velinje vasi, članica društva upokojencev Št. Jakob, slavi osebni praznik. Vsi člani društva upokojencev slavljenci prisrčno čestitajo ter kličejo še na mnoga zdrava in milosti polna leta. Čestitkam se pridružuje NT.

Naslednje voščilo je namenjeno **Francu Hafnerju** iz Večne vasi pri Globasnici, ki je obhajal te dni rojstni dan in god. Ob tem dvojnem prazniku iskreno čestitamo ter želimo vse lepo in dobro, predvsem pa trdnega zdravja! Čestitkam se pridružujejo vsi domači!

Društvo upokojencev Podjuna čestita za osebni praznik **Mariji Par-tej** iz Goselne vasi in **Mariji Jernej** iz Sel pri Škocijanu. Prisrčnim čestitkam društva upokojencev se pridružuje uredništvo NT!

Na Rudi praznuje 45. rojstni dan **dr. Janez Strutz**, po domače Strutzev Hanzej. Ob tem osebnem prazniku prisrčno čestitamo ter želimo tudi v prihodnje vse lepo!

Rojstni dan je obhajala tudi **Barbara Pahtev**, za kar ji prisrčno čestitamo ter ji kličemo še na mnoga zdrava in srečna leta!

Naslednje voščilo je namenjeno **Mariji Brekkalo**, doma pri Gospe Sveti, ki obhaja osebni praznik. Iskreno čestitamo ter tudi v prihodnje vse lepo in dobro.

Ta teden obhaja 85. rojstni dan **Marija Thaler**, po domače Rožmanova mama s sončnih Radiš. Ob tem visokem jubileju prisrčno čestitamo, želimo mnogo Božjega blagoslova, predvsem pa zdravja in osebnega zadovoljstva! Čestitkam Našega tednika se pridružujejo vsi domači.

Na Moščenici pri Bilčovsu je slavil 40. rojstni dan **Franc Kristof**. Iskreno čestitamo ter želimo vse lepo in dobro tudi v prihodnje! Čestitkam NT se pridružujejo vsi domači.

Pred nedavnim je slavila osebni praznik **Katarina Roblek**, doma na Zgornjem Kotu v Selah. Vse najboljše!

80. rojstni dan je v sredo slavila **Franciska Wieser** iz Slovenjega Plajberka. Za ta visoki življenjski jubilej iskreno čestitamo, želimo mnogo Božjega blagoslova, predvsem pa trdnega zdravja in osebnega zadovoljstva! Čestitkam NT se pridružujejo vsi domači!

Duštvo upokojencev Pliberk čestita za osebni praznik **Francu Grlicu** iz Libuč in **prof. Janku Mesnerju**, z Osojnice. Vsi ostali člani iskreno čestitajo ter kličejo še na mnoga zdrava in srečna leta. Čestitkam se pridružuje NT.

Na Ločilu sta te dni obhajala osebni praznik **Majda** in **Zepi Miki**, po domače Gamsova. Obema veljajo naše iskrene čestitke!

V Selah obhajajo te dni osebna slavlja **Mici Užnik**, doma pri Trklnu, **Lizi Piskernik**, po domače Vogereja, in **Blažej Bradač** s Kota. Prav tako osebni praznik slavi **Barbara Blaznik** z Žihpolj. Vsem slavljencem iskreno čestitamo.

Rojstni dan in god obhaja **Elizabeta Lipusch** iz Lepene pri Železni Kapli. Ob tem dvojnem prazniku iskreno čestitamo ter kličemo še na mnoga zdrava, srečna in milosti polna leta!

85. rojstni dan je slavila **Barbara Matitz**, doma v Srejah. Ob tem visokem osebnem jubileju iskreno čestitamo ter želimo vse najboljše, zlasti zdravja in osebnega zadovoljstva!

Dvojni praznik, rojstni dan in god, je obhajala **Elizabeta Čik** iz Breške vasi. Tudi njej veljajo naše iskrene čestitke! Še na mnoga leta!

Rojstni dan je obhajala **Veronika Kušej**, nameščenka KKZ. Prav iskreno čestitamo, želimo ji še v naprej mnogo zadovoljstva in dobre volje tako v poklicu kot v prijateljskem krogu. Čestitajo vse kolegice in kolegi iz 3. nadstropja 10.-oktobrske-cestce.

Stanislaus Kert iz Kovernice je te dni na Dunaju zaključil študij strojništva. Novemu diplomiranemu inženirju ob

zaključenem študiju iskreno čestitamo ter mu želimo mnogo uspeha in veselja na poklicni poti!

V Selah na Borovnici je slavil rojstni dan **Kristl Dovjak**, občinski odbornik EL Sele. Iskreno čestitamo. Čestitki se pridružuje EL.

V Bistrici v R. je praznoval osebni praznik **Marko Hafner**. Izrekamo naše iskrene čestitke, mnogo dobre volje, osebnega zadovoljstva in zdravja v naprej. Čestitki se pridružuje VS Bistrica v R. in EL.

V Podnu je praznoval rojstni dan **mag. Peter Waldhauser**, občinski odbornik VS Borovlje. Priljubljenemu občinskemu odborniku prav iskreno čestitamo, želimo še mnogo uspeha v komunalni politiki ter dobro počutje in zadovoljstvo v naprej. Čestitki se pridružuje EL.

V Dobrli vasi je obhajal rojstni dan živinozdravnik **dr. Milan Sienčnik**. Slavljencu iskreno čestitamo in mu želimo še mnogo uspeha. Čestitki se pridružuje EL.

V Vinogradu pri Žitari vasi je praznoval 93. rojstni dan **Franc Kraiger**. Za visoki življenjski jubilej prav iskreno čestitamo, želimo mnogo osebnega zadovoljstva in predvsem zdravja v naprej. Čestitki se pridružuje EL Žitara vas.

V Zgornjih Vinarah praznuje 80. rojstni dan gospa **Marija Jernej**. K lepi obletnici izrekamo vse najboljše, še mnogo božjega blagoslova in trdega zdravja. Čestitki se pridružuje EL Žitara vas.

V soboto bosta **Fani** in **Franc Schuster** iz Rožeka obhajala svojo zlato poroko! Častnemu članu kulturnega društva „Peter Markovič“ in njegovi ženi iskreno čestitajo in jima kličemo še na mnoga zdrava leta domačini in rojaki in seveda društveniki.

V ponedeljek bo v Zavodu šolskih sester v Št. Rupertu pri Velikovcu praznoval svoj 81. rojstni dan **Bertrand Kotnik**. Na mnoga zdrava leta mu kličemo domačini iz Spodnjih Gorič in okolice!

56. rojstni dan je obhajala gospa **Johana Ramšak**. Vse najboljše želijo mož, sinova z družinami in hčerka Anita, ki bo prihodnje leto končala Trgovsko akademijo. Čestitke pa veljajo tudi za srečno vožnjo z novim avtom, kakor tudi za vstop v pokojnino. Čestitkam se pridružuje uredništvo NT.

33. rojstni dan obhaja **dr. Ivan Ramšak**. Vse najboljše ter veliko uspeha v medicini in pri napredovanju SAK želijo žena, starši, brat Albin in sester Anita. Čestitkam se pridružujejo vsi odborniki in igralci SAK.

ČESTITKE TEDNA

Na celovški univerzi je zaključil študij poučne tehnologije in pedagogike **Valentin Čertov** (slika levo zgoraj) iz Sel. Diplomsko nalogo je pisal na temo „Likovno ustvarjanje kot nadomestilo terapije“. Mlademu magistru, ki je poslovodja filmskega podjetja ARTIS v Celovcu in je nekaj ur pozneje bil že na poti v Beograd, od koder z bojišč na Balkanu poroča za ORF, iskreno čestitamo. Študij pa sta z naslovom magistra zaključila tudi **Franc Kristof** (slika spodaj) in **Veronika Poderschnig**. Tudi njima iskrene čestitke.

Adventni koncert v Žvabeku

Pretekli petek je katoliško prosvetno društvo vabilo na koncert adventnih in duhovnih pesmi v farno cerkev v Žvabeku. Po pozdravu župnika Simona Wutteja so sodelujoči navdušili obiskovalce z mirnimi pesmimi in s tem posredovali adventni čas na poseben in lep način. Nastopajoči (cerkveni zbor Žvabek, cerkveni zbor Suha, mladinski zbor Pliberk, pevsko-instrumentalna skupina Žvabek in Oktet Suha) niso samo s slovenskimi, temveč tudi z angleškimi pesmimi nudili poslušalcu zanimiv adventni koncert. Med pesmimi pa so z različnimi besedili zaokrožili večer. Ob koncu pa so nastopajoči in obiskovalci s skupno pesmijo „Vi, oblaki, ga rosite“ zaključili adventni večer.

Daniel Košutnik

Čarodejeva juha je zagrela Vogrjane

Čarovniškemu svetu so se posvetili vogrški igralci na premieri veselogire „Čiren čaj in juha kokos kvak kvak“. Čarovniška juha je bila polna začimb in ni začarala le čarovnika samega ampak tudi številno domačo publiko.

Igro je režiral predsednik društva Pepej Polesnig, kateremu je pomagal kot mentor znani režiser Franci Končan. Mladi in angažirani igralci so igro naštudirali letos poleti v Fiesi, kamor jih je povabila Krščanska kulturna zveza.

Delo in trud sta se izplačala, Vogrjani so postavili na oder simpatično in lahko razumljivo veseloigro avtorja Ferija Lainščka, v katero so skušali vgraditi tudi gledališke elemente, ki so znani od večjih odrskih predstav, od razsvetljave do glasbe. Igralci so prepričali z jasno in gladko izgovorjavo, pa tudi igralsko sodelujoči od igre do igre stopnjujejo, med njimi so celo veliki taletni,

kot na primer najmlajši član skupine mali Mihi Zidej, ki je igral mačka Slavka. Vsem pa je videti, da so s srcem in telesom

Premiera je Vogrjanom uspela, skupina režiserja Pepeja Polesniga (na sliki levo) je ponosna na uspeh. Foto: Fera

pri stvari in da z veseljem in korajžo stopijo na oder.

Igrali so Reinhold Paultisch (cirkuškega direktorja), Thomas Enzi (čarovnika), Rudi Kontschitsch (klovna), Magda Zidej (čarovnico Epipanijo), Angelika Polesnig (čarovnico Minko), Gisela Končič (policaja) in Hubert Trinkaus (gasilca).

V produkcijo komada pa so bili vključeni še številni drugi vaščani, ki so pomagali od šivanja ko-

stumov do postavljanja scen. Vsem velja priznanje za prizadevano delo, brez katerega ta vaški oder ne bi bil to, kar je danes. Med številnimi gosti sta bila na premieri tudi bivši župnik Vinko Zaletel in novi vogrški dušni pastir Florijan Zergoi, kateremu so vaščani pred kratkim v okviru slavnosti pripravili pristrčno dobrodošlico s petjem in deklamacijami.

Silvo Kumer

Izšle so kasete in CD „Ansambla Drava“ in MePZ „Sele“

„Ansambel Drava“

Ob 20-letnici obstoja „ansambla Drava“ sta izšli kasete in CD „Vse je pesem“, kateri bodo predstavili v soboto, ob 10.30 pri Cingelcu na Trati. Kaseta oz. CD „ansambla Drava“ vsebuje 13 pesmi koroških avtorjev, katero so posneli v studiu „Metro“ v Ljubljani. Ta produkcija predstavlja nadaljnji korak zahtevnega in uspešnega ustvarjanja mladih glasbenikov, katerim so se pridružili še Bruno Petrischek (klavir), Maria Frodl (violončelo) in Janez Gregorič (kitara). Vodja ansambla Roman Verdel: „Z novimi instrumenti je dobila naša glasba nov slog, možno je popolnoma novo ustvarjanje!“ „Ansambel Drava“ je prvič nastopil novembra 1974 pri Cingelcu na Trati. Takrat so bili štirje glasbeniki (Roman, Irena in Helena Verdel ter Uši Schellander), danes jih je

osem. Skupina se je včlanila v SPD „Borovlje“ in je bila prva aktivna skupina društva po letu 1955. Prav z ansamblom se je začelo zopet aktivno kulturno delovanje v Borovljah, ki je danes precej živahno in razvejano. Leta 1987 je ansambel izdal tudi prvo kaseto „Panta rei“, ki je bila nadvse uspešna. Podoben uspeh pričakujejo mladi glasbeniki tudi od kasete in predvsem od CD.

MePZ Sele

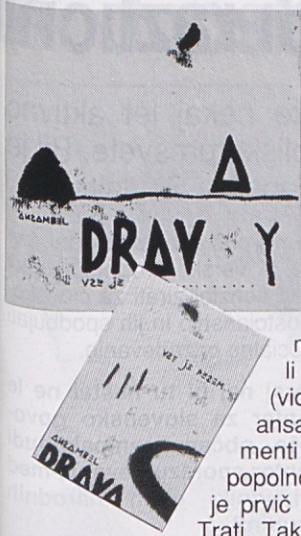
Pravočasno pred Božičem je izšla prva kasete MePZ Sele – „Tu v planinah smo doma“, katero je posnel ORF v farni cerkvi v Št. Primožu.

Kaseta vsebuje v glavnem izvirne selske narodne pesmi, kot na primer „Pobič sem star šele osemnajst let“, „Le tja, kjer je trata zelena“, „Tiho skrita med gorami“, „Češnjev cvet“ od Hanzija Artača in druge.

Predsednik Pevskega društva Sele Herbert Kulmesch: „Namen kasete je, da predstavimo in znamo centi izvirne domače pesmi in da le-te ne bi šle v pozabo!“ Kaseto je založila Mohorjeva založba, ki jo ima tudi v letošnjem sklopu knjižnega daru. Dosegljiva pa je pri vseh Posojilnicah ter v obeh slovenskih knjigarnah v Celovcu.

Pesmi MePZ Sele, katerega vodi Roman Verdel, pa so posnete tudi na CD, katero pa bodo predstavili v prihodnjih tednih.

Ob tej priložnosti želijo pevci MePZ Sele in Pevsko društvo Sele vsem blagoslovljen Božič ter mnogo veselja pri poslušanju kasete in CD!

Kaj si pričakuje mladina od regionalnega centra v Št. Jakobu:

Mirijam WROLICH, Loče:

Že ideja sama se mi zdi zelo pomembna, saj v Rožu doslej ni bilo takega centra, kjer bi se lahko srečavala mladina. Tudi kraj sam, namreč Št. Jakob, se mi zdi za tak center primeren, ker je le središče dvojezičnih krajev v Rožu.

Po eni strani se mi zdi pomembna izobraževalna dejavnost, po drugi strani pa si tudi želim, da bi se tu lahko srečavala mladina v sproščenem vzdušju tudi če za to ni okvirnega programa.

Nataša ORAŽE, Rožek:

Seveda je izobraževalni center v Rožu nekaj pomembnega. Kot mladinka pa si tudi želim, da bi se tu lahko srečavale pevske skupine, igralske skupine in podobno. Želela bi si tudi sproščena družabna srečanja in če bi lahko organizirali kak disko-večer tudi ne bi bila užaljena. Mislim, da bo to tudi primeren kraj, kjer se bo lahko spoznala in srečavala slovenska mladina.

Tamara WOSCHITZ, Radiše:

Sicer ne prihajam direktno iz Roža, ideja regionalnega centra pa se mi zdi kljub temu zelo pomembna in če bo kakšna prireditev, ki me bo zanimala, bom gotovo šla v Št. Jakob. Pri nas na Radišah vidimo, kako pomemben je kulturni dom, saj se tam srečava mlado in staro in je to center, kjer je vedno življenje. Upati je, da se bodo tudi v Št. Jakobu in okolici našli aktivni ljudje, ki bodo skrbeli za življenje v tem centru.

V okviru tedna odprtih vrat so te dni na sporedu sledeče prireditve:

Petek, 9. 12. 1994, ob 19.30 uri

Predavanje in diskusija
Dr. August WALZL
CERKEV IN UPOR NA
JUŽNEM KOROŠKEM

Sobota, 10. 12. '94, ob 19.30 uri

KULTURNI PRAZNIK in SVEČANA
OTVORITEV regionalnega centra
v Št. Jakobu v Rožu

Nedelja, 11. 12. '94, ob 14.00 uri

DAN STARIH

Prisrčno vabljeni!

REGIONALNI CENTER V ŠT. JAKOBU:

Pomemben kraj srečanja in izobraževanja za mlade in stare

Farna dvorana v Št. Jakobu se je v zadnjih letih razvila v priljubljen komunikacijski center domačinov in tudi mlajšega ter starejšega prebivalstva iz sosednjih krajev. Zastopniki fare in Katoliške prosvete so se zato odločili, da adaptirajo prostore šentjakobskega farovža za izobraževalne namene ljudi v tej regiji.

■ Pripravila H. Stingler

Tajnik Katoliške prosvete Pavli Zablatnik je v pogovoru z Našim tednikom ugotovil, da je bila krajevna katoliška prosveta Št. Jakob v zadnjih letih ena najbolj aktivnih ustanov v tem kraju. Odprtost domačega župnika Jurija Bucha je omogočila razviti vsestransko izobraževalno ponudbo za otroke, odrasle kot tudi za starejše ljudi. Tako se je Št. Jakob v zadnjih letih razvil kot center srečavanja ljudi iz vseh dvojezičnih krajev Roža in tudi Zilje. Prav zato se je porodila zamisel, da bi v tem kraju ustanovili primeren regionalni center, ki bi ljudem nudil možnost, da bi tu razvili skupne interese, naredili konkretne akcije in si zastavili tudi določene cilje. Tajnik Katoliške

prosvete Pavli Zablatnik pravi, da gre predvsem za zamisel, da bi tu razvili idejo regionalnosti. Želja pobudnikov ideje je, da bi se našli prizadevni ljudje, ki bi po svojih možnostih podpirali in razvijali izobraževalno delo.

Regionalni center v Rožu pa nikakor ni načrtovan kot podružnica tinskega doma. Gre za to, da bi v tem kraju prišli impulzi od ljudi samih, da bi tam zaživela izobraževalna dejavnost, ki naj bi zajela vse starostne in poklicne skupine.

Namen projekta je, da bi čim več ljudi razmišljalo in razvijalo pojem „krščanskega izobraževanja odraslih v odnosu do regionalnih potreb in pogojev.

„Socialna delavnica“

Katoliška prosveta ima v načr-

tu poleg uvajalnega izobraževanja za delo s „socialno delavnico“ pripraviti socialno in politično angažirano delo z „delavnico“ po farah. V sodelovanju z duhovniki in sodelavci Katoliške prosvete naj bi nastale interesne skupine, ki bi prevzele predstavitev „delavnice“ v svoji fari. Namen take delavnice je povečati občutljivost za družbeno problematiko in socialna vprašanja, zbirati v vsakdanjem življenju pobude za reševanje konkretnih problemov na kraju samem.

„Da bi se lažje pogovarjali“. Pod tem geslom želijo Katoliška prosveta organizirati med poslovnimi partnerji itd. Tečaj je sestavljen iz pismenega gradiva v obliki map, ki so pripravljene v slovenščini. Posebna

V farnem centru doživlja mladina skupnost. Zanimiva in raznolika izobraževalna ponudba omogoča, da si pridejo ljudje te regije nekoliko bližje.

mapa „Sporazumevanje med narodnostnima skupinama“ obravnava danosti in možnosti pogovora na Koroškem, kjer imamo poleg siceršnjih pogovornih situacij opraviti še z vprašanjem

dveh kultur in dveh jezikov v deželi.

Način delovanja Katoliške prosvete.

Katoliška prosveta deluje lokalno (v farah) regionalno (skupni projekti, organizirani v dekanijah) in centralno (posebne prireditve, servisna služba, šolanje sodelavk).

Oblike delovanja so posamezne prireditve kakor: predavanja, diskusije, ekskurzije, prezentacije in razstave, tečaji, seminarji, konference, študijska potovanja, razne delavnice itd.

Katoliška prosveta deluje v farah na dvojezičnem ozemlju južne Koroške s pomočjo zaupnikov (sodelavcev in duhovnikov), ki organizirajo razne prireditve. Tajništvo Katoliške prosvete zbira teme in referente za obravnavo tem ter jih ponudi krajevnim organizacijam Katoliške prosvete ter daje na voljo tehnične pripomočke za pripravo prosvetnih prireditev po farah.

Želje, pobude, predloge in pripombe lahko naslovite na naslov:

Katoliška prosveta, Viktringer Ring 26, 9020 Celovec, telefon, 0463/511-166/76

Tajnik: Pavli Zablatnik

lim, da bo uspelo pritegniti tako slovensko kot tudi nemško mladino iz te regije, ki bo tu lahko doživljala skupnost in si prišla nekoliko bližje. Želim si, da bi se tu srečavali pripadniki obeh narodov, ljudje z različnimi svetovnimi nazorom in da bi tu uspelo zblíževati razne starostne skupine ter pritegniti vse ljudi, ki jih je družba odrinila na rob.

Kdo naj bi skrbel za organizatorično plat tega regionalnega centra?

Zaenkrat je skupina ljudi, ki organizira program, še razmeroma majhna. Skušali bomo nagovoriti čim večji krog sodelavcev, to pa ne le iz šentjakobske fare, ampak tudi iz vseh drugih far te regije.

Hvala za pogovor!

„Namen je zblíževati ljudi različnih narodnosti in nazorov“

Dr. Peter Fantur je po poklicu veroučitelj in se že nekaj let aktivno vključuje v farno življenje v Št. Jakobu in delovanje Katoliške prosvete. Bil je eden glavnih pobudnikov za ustanovitev regionalnega centra v Št. Jakobu.

Naš tednik: Kakšen pomen naj bi imel regionalni center v Št. Jakobu?

Dr. Peter Fantur: Na dvojezičnem ozemlju v Rožu doslej ni bilo sličnega centra in se je izkazalo, da bi bilo smiselno ustvariti primerne pogoje za izobraževanje odraslih. Zamisel regionalnega centra je predvsem ta, da bi se tu v Št. Jakobu srečavali ne le domačini, ampak, da bi uspelo pritegniti k raznovrstnim aktivnostim tudi ljudi iz sosednjih far oziroma občin. Vsekakor naj bi tu nastalo tudi središče slovensko govoreče mladine, seve-

da pa naj bi se tu srečavali tudi otroci, mlade družine in starejši ljudje.

S kakšno ponudbo boste skušali pritegniti ljudi v ta center?

Seveda niso načrtovana le predavanja, ampak je celoten program širše zasnovan. Tako imamo namen organizirati koncerte, seminarje, diskusije, tečaje, pogovorne skupine itd. Kot cerkvena institucija pa želimo seveda doprinesiti k sožitju obeh narodnih skupin, ki živita v tej regiji. Želimo dati življenjsko pomoč ne le odraslim, tudi mladini

hočemo posredovati smisel življenja in verske vrednote. Ljudi želimo senzibilizirati za človekovo dostojanstvo in jih spodbujati za socialno prizadevanje.

Torej naj bi tu nastal ne le center za slovensko govoreče občane, ampak tudi center sporazumevanja med pripadniki obeh narodnih skupin?

Program, ki ga imamo zaenkrat v načrtu, je deloma slovenski, deloma nemški. Tako bomo skušali pritegniti tako slovensko kot tudi nemško govorečo publiko. Predvsem s koncerti pa mis-

NA KRATKO

Podpore. V Dobrli vasi so na minuli občinski seji delili podpore kulturnim društvom. Skupno je občinski svet razdelil nad 120.000 šilingov. Med drugim dobi Slovensko prosvetno društvo „Srce“ 8.000 šilingov. Podpore so dobila tudi društva upokojencev. Denar so razdelili po številu mandatov posameznih frakcij. Tako je dobilo slovensko društvo upokojencev Podjuna 3.150,- šilingov

Zapreti. V Šmihelu sta v preteklem letu koristila občinsko knjižnico le dva občana. Zato je vedno več zahtev, naj knjižnico zaprejo. Na minuli občinski seji je JUL vložila celo tozadevni predlog na občinski svet.

Skupnost. V Podkloštru so preteklo soboto priredili božični sejem treh dežel. Obrtniki iz Slovenije, Furlanije in Koroške so prodajali svoje proizvode, pa tudi kmetje so ponujali svoje specialitete.

Moda. V Pliberku so domače trgovine preteklo soboto v Grenzlandheimu predstavile najnovejšo modo. Sodelovali so Zadruga market, Blažej Center, Boutique Blue Jean, zlatar Lettschnig, Sport Wreschnig in Stadtboutique. Že popoldan pa je Pliberk v mestnem kvizu ORF-a premagal s pomočjo vogrških gasilcev Podklošter in se je kvalificiral za koroški deželni finale.

Pliberk. Naslednjo soboto, 10. decembra, vabijo pliberški trgovci na tradicionalni božični jormak, ki bo na glavnem trgu v Pliberku. Razstavljali bodo obrtniki in kmetje, pripravljen pa je tudi obširen program za otroke, katere bo popoldan obiskal božiček.

Informacija. Zavarovalnica za delavce (Pensionsversicherungsanstalt der Arbeiter) nudi informacije na občini v Pliberku 15. decembra od 11.00 - 13.00 in na občinskem uradu v Št. Jakobu v Rožu 27. decembra od 13.00 do 14.00.

Giselbert Hoke razstavlja v Bilčovsu

Mag. Ingrid Gasser je v novem paviljonu na območju lesnega obrata Gasser odprla kulturno delavnico.

V soboto, 3. 12., je vabila na izredno razstavo in množica domačih in tujih gostov (mdr. zakonca Feinig iz Sveč, Tomaž Ogris z Radiš, M. Guttenbrunner, dr. Geyer, Tischlerjev nagrajanec dr. Rossbacher iz Celovca) je napolnila stavbo do zadnjega kotička. Vsi so prišli zaradi umetnika, ki je znan po vsej Evropi, Celovčani gotovo poznajo njegove freske na železniški postaji. Giselbert Hoke je osebno prišel na odprtje razstave. Osrednji predmet občudovanja je bila tapiserija velikega formata, stkana na Češkem, ki je bila prvič predstavljena na Koroškem. Njene tople, izrazite barve in s skopiimi konturami nakazane figure imajo naslov „Muros praestigatoris“ (če sem prav slišal, bi se lahko reklo v slovenščini „glumači“). Poleg tega umetnik razstavlja dva unikata (Carbona in Orvieto, 1994) in sedem grafik iz cikla Condor.

Razstava je na ogled še do 22. 12., pon.-četrt. 8.-18. ure, pe.-ned. 15.-18. ure.

Mladi pevci z odličnim glasom

Vox – tako se imenuje nova vokalna skupina iz Pliberka in njegove okolice. V skupini sodeluje devet članov, prihajajo pa iz Globasnice, Strpne vasi, Nonče vasi in Libuč.

Pevovodkinja Travdi Lipusch vodi Vox, odlično vokalno skupino iz Podjune.

Iz Strpne vasi prihajata Travdi Lipusch in njen brat Norbert, znana že po raznih nastopih z družino Lipusch. Travdi študira na celovški pedagoški akademiji in je voditeljica skupine. Nedaleč od Strpne vasi, iz Globasnice, prihaja

jata sestrji Angelika in Anemarie Vavče, iz Nonče vasi pa študent pedagoške akademije Danilo Katz in nastavljenec zadruga Pliberk Marko Thaler. Ostali trije člani so Libučani – to so Andreja in Marko Čik ter Daniel Košutnik.

Skupina obstaja od vigradi leta 1994 naprej in je imela že nekaj nastopov. Začetne personalne težave je prestala, tako da zdaj z optimizmom gleda v prihodnost. Čeprav so znani že nadaljnji termini, se veseli vsakega povabila, ker se želi predstaviti čimveč ljubiteljem kakovostnega petja.

Vox v glavnem poje slovenske narodne pesmi, duhovne pesmi in angleške popevke. Od meseca novembra naprej vadi v ljudski šoli v Libučah, kar sta omogočila občina Pliberk in ravnateljica Brigitte Petschnik. Ker je cilj skupine kvalitetno in točno ritmično petje in ker je težko najti slovenske moderne pesmi, se Vox vedno veseli, če odkrije med našim občinstvom še neznane priredbe. Še to: trije člani Voxa, ki obiskujejo solo-petje, si prizadevajo, da bi se za enak cilj odločili še drugi člani skupine. V naslednjem letu pa namerava Vox organizirati svoj prvi koncert, in se že danes veseli močnega obiska.

–IK–

Pikce na Zilji letajo

Niti Ziljani niso verjeli svojim očem, ko se je dvorana v kulturnem domu na Bistrici napolnila ne semo s pretežno mladimi domačini, ampak tudi z uglednimi gosti (dr. Janko Zerzer, Nužej Tolmajer, dr. Janko Malle, inšpektor Wiegele) in mnogimi radovedneži iz vseh koncev Koroške.

Vsem so žareli obrazi, ko je mlada domača lutkovna skupina uspešno odpela zadnjo pesem in se zadovoljno zasmejala: vsem je bilo jasno, da je pomemben ko-

rak uspel: ponovno so navdušili ziljsko mladino za materin jezik. Sabina Zwitter je naredila odločilni korak, zbrala skupino mladih učencev/učenk in se z njimi pe-

ljala v Fiesu na izobraževalni tečaj Krščanske kulturne zveze. Od takrat, to je od konca avgusta, so mladi Ziljani pod vodstvom Riharda Grilca pridno vadili. Izkušena strokovnjaka Breda (lutke in sceno je ustvarjala po otroških risbah) in Tine Varl (oče vseh lutkarjev na Koroškem) sta priskočila na pomoč, pa še KKZ je pomagala. Sodelovala je skoraj vsa okolica, kakor priča ganljivi „Buəgoni“ na gledališkem listu. Vesele pesmice v Ziljščini je napisala Paula Grafenauer, Edi Oraže jih je spretno uglasbil, za ton in luč so skrbeli Niko Kristof, Mirko Lepuschitz in Martin Zwitter.

Kaj vse zmorejo mladi, če se resno lotijo nekega projekta! Zato velja prisrčna zahvala prav njim, ki so upanje za razcvet slovenstva na Zilji: Cvetka Popotnik in Tarina Druml z Bistrice, Pavla in Petra Grafenauer, Julija Wiegele in Veronika Mörtl iz Zahomca, ziljski potomci Dominik Pipp „je pa s Celovca prišu“, da bi še mau nje Ziljščino sfrišu“. Igra „Na zeljnem listu“ je bila dokaj zahtevna, mladi umetniki pa so vodili lutke, blesteli z lepo izgovorjavo in obvladali potek dogajanja kot „stari zajci“.

Še pripomba, ki ni samo pristranska in slučajna! Kdor ni vedel, ni opazil, da je bila med njimi deklica, ki ne zna slovensko; naučila se je brezhibno izgovarjati jezik sosedu. Čestitamo!

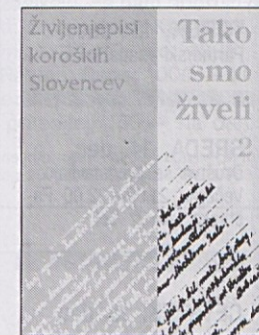
A. Angerer

A. Angerer

IZŠEL DRUGI DEL ZBIRKE „TAKO SMO ŽIVELI“

17 osebnih in posebnih izpovedi

Krščanska kulturna zveza in urednica Marija Makarovič sta te dni predstavili drugi del zbirke „Tako smo živeli“ (prvi del zbirke je bil v nekaj mesecih razprodan – naklada 700 izvodov), v kateri je zapisano 17 življenjepisov starejših koroških Slovencev. Za ta drugi del so sprva nameravali zbirati samo na območju Št. Jakoba v Rožu – delo so zaupali domačinki in urednici Našega upokojenca Micki Miškulnik, toda raziskave knjižnega trga so pokazale, da krajevno omejevanje ni primereno. Zato so, kot v prvi knjigi, zbrali življenjska pričevanja Slo-

vencev in Slovencev iz raznih krajev na Koroškem, od Zahomca do Vogrč.

Pripovednic in pripovednikov, ki so svoj življenjepis sami napisali, je sedem (Ljudmila Sienčnik, Marija Kaltenbacher, Micka Miškulnik, Neža Lubas, Francisca Lubas, Hanzi Hafner, Franc Rehsmann), deset življenjskih zgodb pa so zapisali sodelavci Micka Miškulnik, Maja Logar in Aleksander Tolmaier. Vseh skupaj je torej 17 življenjepisov, v kateri je prikazano življenje šest moških in enajst žensk. Najstarejša med njimi sta Hanzi Hafner in Marija Kriegl, oba rojena leta 1904; letos sta obhajala 90. letnico. Najmlajša – Marica Hafner – pa je preteklo leto vrgredi dopolnila šestdeseto leto.

Knjiga je dosegljiva v naših dveh knjigarnah (cena 220.– šil.), naklada pa je 1300 izvodov. Poleg že omenjenih so pri tej knjigi še sodelovali Milka Olip, Zalka Kelih-Olip, Franci Tomažič in France Vrbinc (lektor knjige).

V pripravi je že tretji del zbirke, ki naj bi izšel že prihodnje leto vigradi. Četrty del, ki je prav tako že v pripravi, pa bo nekoliko drugačen. Urednica Marija Makarovič: „Četrty del bo oblikovno popolnoma drugačen, natančna oblika pa še ni dokončna!“

„Rotim vas, bodite enotni, drugače bo društvo razpadlo!“

S svarečimi besedami je poskušal prof. Jože Wakounig umiriti razburjene duhove na občnem zboru SPD Gorjanci v Kotmari vasi. Slovenstvo upa, da tudi zato, ker se Slovenci med sabo pripravajo.

Začelo se je čisto mirno, ko je predsednik slovenskega prosvetnega društva Gorjanci pozdravil lepo število Kotmirčanov in zastopnika obeh osrednjih kulturnih organizacij, tajnika SPZ dr. Janja Malleja in predsednika KKZ, dr. Janja Zerzerja. Letno poročilo je bilo naštevane običajnih srečanj vaščanov-Slovencev (veselica, božičnica, pustovanje, vigradni koncert, izlet), podoba društva, ki mu manjkata notranja spodbuda in izžarevanje na sosedu. Mešani pevski zbor je na primer sodeloval samo pri srečanju rožanskih zborov na Humperškem gradu, kotmirške občine pa preteklo leto ni zapustil. Otroška skupina se je udeležila srečanja mladinskih in lutkovnih skupin v Celovcu.

Zares aktivna je že nekaj let mladinska gledališka skupina, ki se je tudi letos skrbno priprav-

ljala na seminarje v Fiesu in uspešno predstavila Goldonijev komedijo „Sluga dveh gospodov“. Poročilo zastopnika mladinske Rudija Kulnika pa je vznemirilo člane občnega zbora. Napovedal je odstop, ker mladina ne razume potrebnega razumevanja vodstvu društva in se množično obrekovanja, pritožbe in očitki tudi nespornosti z obeh strani. Mentorica Marija Wakounig je pritrdila, da mladina ne najde poti do plodnega sodelovanja. Zaskrbljeno so se navzoči, med njimi najbolj roteče prof. Wakounig spraševali, ali si že tako pijejo pravljano sil in sredstev v dvojnosti osrednjih organizacij. Zastopniki ZSO, SPZ in KKZ so zavrnili sumničenje, vsak po svoje pa poudarili korist in smisel velikih projektov. „Nevarno je vnesti politiko v kulturno društvo, kajti kultura je res samo ena, trenutna

ohranitev narodnosti?

SPD Gorjanci, najstarejše kulturno društvo na Koroškem, pravi, da slednje leto 110-letnico obstoja. Poleg običajnih dveh pomladanskih prireditev (2. 4. koncert, 21. 5. proslava) je predvidena še brošura o delovanju v zadnjih desetih letih. Dodatno je Janko Malle obljubil seminar za pevce, če bo dovolj zanimanja. Predsednik je ugotovil, da je za večje projekte ljudi težko motivirati. Najbolj zaskrbljujoče je dejstvo, da se nihče posebej ne ukvarja z otroki. Morda tudi zato ni bilo prijav slovenskih otrok za novoustanovljeni vrtec.

Bolj živahna je bila razprava o Globaški resoluciji, ki jo je prebral tajnik Črtomir Jank in izrazil mnenje vaščanov, da mnogi mislijo podobno o nepotrebnem zapravljanju sil in sredstev v dvojnosti osrednjih organizacij. Zastopniki ZSO, SPZ in KKZ so zavrnili sumničenje, vsak po svoje pa poudarili korist in smisel velikih projektov. „Nevarno je vnesti politiko v kulturno društvo, kajti kultura je res samo ena, trenutna

A. Angerer

70-letnica goriške Mohorjeve

Letos praznuje goriška Mohorjeva družba sedemdesetletnico svojega delovanja. Mohorjeva družba je v začetku tiskala knjige v tisočih izvodih, nobena redkost ni bila, če je kakšna knjiga dosegla tudi naklado sto tisoč izvodov. Letos pa poteka tudi dvajset let, odkar so pri Mohorjevi družbi v Gorici pričeli izdajati Primorski slovenski biografski leksikon, katerega zadnji snopič bo Mohorjeva družba izdala letos.

Prav v tem času pa bodo prišle na trg tudi knjige letošnje zbirke Goriške Mohorjeve družbe za leto 1995 – mdr. knjiga Rafka Dolharja „Od Trente do Zajzere“ s podnaslovom „Julius Kugy, slovenske gore in slovenski ljudje“.

T
A
T
E
D
E
N
V
R
A
D
I
U

PETEK, 9. dec.
Kulturna obzorja.

SOBOTA, 10. dec.
Od pesmi do pesmi —
od srca do srca.

NEDELJA, 11. dec.
6.30—7.00 Dobro jutro na
Koroškem. —
Duhovna misel
(Marija Perne).
18.10—18.30 Dogodki in
odmevi.

PONED., 12. dec.
Kmečka izobraževalna skup-
nost. — Strokovna pomoč
v stiski ali zametek ljudske
univerze?

TOREK, 13. dec.
Partnerski magazin.

SREDA, 14. dec.
Društva se predstavljajo.
Večerna 21.05—22.00 Pa-
stirska igra iz Sel.

ČETRTEK, 15. dec.
Rož — Podjuna — Zilja.

Celovec

„PLANINE V SLIKI“

Kot vsako leto, tudi letos vabimo vse
planince-fotografe k sodelovanju.
Slike s planinskimi motivi naj bi imele
velikost 30 x 21 cm. Vsak
udeleženec lahko odda 3 slike.

Vsaki sliki je treba dati geslo; slike
pošljite do **31. 12. 1994** na:

Slovensko planinsko društvo, Tarvi-
serstr. 16, 9020 Celovec.

Razstava slik bo sredi januarja pri
Joklnu.

Čakajo Vas lepe nagrade.

NAŠ TEDNIK — Lastnik (založnik) in izdajatelj:
društvo „Narodni svet koroških Slovencev“, ki ga
zastopata predsednik dr. Matevž Grilc in osrednji
tajnik Franc Wedenig, 9020 Celovec, 10.-
Oktoberstrasse, 25/III.

Uredništvo: mag. Janko Kulmesch (glavni ured-
nik), Silvo Kumer (namestnik glavnega uredni-
ka), Franc Sadjak (urednik), Marjan Fera (foto-
graf), Karl Sadjak (oglasni oddelek), vsi: 9020
Celovec, 10.-Oktober-Straße 25/III.

Tisk: Tiskarna Družbe sv. Mohorja, 9020 Celovec,
Viktringer Ring 26, NAŠ TEDNIK izhaja
vsak petek. Naroča se na naslov: Naš tednik,
10.-Oktober-Straße 25/III, 9020 Celovec; telefon
uredništva, uprave in oglašnega oddelka:
0463/512528. Telefaks: 0463/512528-22.

Letna naročnina: Avstrija 420,—; Slovenija
2300,— SIT; ostalo inozemstvo 700,— šil.;
zračna pošta letno 1000,— šil.; posamezna
številka 10,— šil.; Slovenija: 50,— SIT.

DOBER DAN, KOROŠKA

**Nedelja, 11. dec., ob 13.00 v TV 2 — Poned., 12. dec.,
ob 17.20 v TV SLO 1 — predvidena vsebina:**

- Regionalni center Katoliške prosvete v Št. Jakobu naj bi služil pred-
vsem izobraževanju v Rožu in na Zilji
- Celovška posojilnica z novo podružnico
- „Vse je pesem . . .“ — 20-letnica ansambla Drava
- Marcel Valentini — eden najboljših slikarjev ponarejevalcev na
svetu
- Mala in velika luna nad Radišami
- Knjige otrokom v dar
- Praznik kolin
- Drugi derbi v zvezni odbojarski ligi: Hypo VBK — SK Aich/Dob

UMETNOST V ADVENTU — Razsta-
va koroških umetnikov

Udeleženci: Marjeta Angerer, Hel-
mut Fian, Ulli Plieschnig, Arno Po-
potnig, Bernd Svetnik, Simon Verat-
schnig, Ines Zimmer

Kraj: pri celovski stolnici, Lidmanns-
kygasse 10/I

Vernisaža: v petek, 9. dec., ob 19.30
Odprto: v sob., 10. 12., od 16. do 18.
ure; v ned., 11. 12., od 10. do 13. ure;
v sob., 17. 12., od 17. do 20. ure

Gostovanja v Klagenfurter ensembles
„HANS, MEIN IGEL“ za otroke od 7.
leta naprej

Gostuje: Kindertheater Wirbelwind
Čas: v soboto, 10. 12., ob 16. uri;
v nedeljo, 11. 12., ob 16. uri
Prireditelja: Kindertheater Klagen-
furter ensembles v sodelovanju s kul-
turnim oddelkom mesta Celovec

Radiše

DRUŽABNI VEČER s počastitvijo
društvenih članov, ki praznujejo v
tem letu okroglega jubileja

Čas: v soboto, 10. dec., ob 19. uri
Kraj: v Kulturnem domu na Radišah
Ta večer bomo preživeli ob prijetni
družabnosti s petjem in ogledom dia-
slik o društveni dejavnosti.
Prireditelj: SPD „Radiše“

Šmihel

ADVENTNO PETJE

Čas: v nedeljo, 11. 12., ob 14.30
Kraj: v farni cerkvi v Šmihelu
Nastopajo: MePZ „Gorotan“ iz
Šmihela, Otroški zbor „Živ-žav“ iz
Globasnice, Moški zbor „Valentin
Polanšek“ iz Obirske, Instrumental-
na skupina Hilde Petrič-Logar
Prireditelj: KPD Šmihel

Borovlje

PRAZNOVANJE 20. OBLETNICE
ANSAMBLA „DRAVA“

Čas: v soboto, 10. dec., ob 20. uri
Kraj: pri Cingelcu na Trati
Ob tej priložnosti bo tudi predstavitev
nove kasete in CD-plošče!
Prireditelj: SPD „Drava“

Železna Kapla

Posojilnica-Bank Železna Kapla,
reg. z. z o. j. vabi na
REDNI OBČNI ZBOR

Čas: v torek, 13. dec., ob 19. uri
Kraj: v hotelu Obir v Železni Kapli

ADVENTNO PETJE pevskih zborov
občine Železna Kapla

Čas: v nedeljo, 11. dec., ob 18. uri
Kraj: v farni cerkvi v Železni Kapli
Prireditelj: Fara Železna Kapla

Kotmara vas

BOŽIČNICA

Slovenskega prosvetnega društva
„Gorjanci“ v Kotmari vasi
Čas: v nedeljo, 11. decembra, ob
15.30

Kraj: v društveni sobi Gorjancev

Sele

Predstavitelj knjige dr. Marije
Makarovič: „SELE IN SELANI“

Čas: v petek, 16. dec., ob 20. uri
Kraj: v farnem domu v Selah
Na prireditve vabijo: Krščanska kul-
turna zveza, KPD „Planina“, PD Sele,
SPD „Herman Velik“, občina Sele in
fara Sele

Predstavitelj kasete MePZ Sele —

„TU V PLANINAH SMO DOMA“
Čas: v četrtek, 8. dec., ob 19.30
Kraj: v farnem domu v Selah

Bistrica pri Šmihelu

BOŽIČNA RAZSTAVA KERAMIČNIH
OBJEKTOV IN BATIK SLIK

Kraj: Werkhof, Bistrica pri Šmihelu
Razstavljajo: Nežika Novak, Anna
Magnet, Alfred Potočnik, Anna Sei-
fert, Siegfried Sempo
Razstava je odprta do 24. decembra,
od petka do nedelje.

Št. Janž v Rožu

Premiera komedije:

„LUPMACIJ VAGABUND“
(J. Nestroy)

Čas: v soboto, 10. dec., ob 20. uri
Kraj: v prenovljenih podstrešnih pro-
storih stare šole v Št. Janžu v Rožu
Komedijo so pripravili igralke in igralci
SPD „Št. Janž“.
Ponovitev bo v nedeljo, 11. dec., ob
15. uri v istih prostorih.

Feldkirchen/Trg

Moški zbor „Franc Leder-Lesičjak“
iz Štebna poje slovensko mašo in
adventne pesmi

Čas: v nedeljo, 11. 12., ob 8. uri
Kraj: v farni cerkvi v Trgu (Feld-
kirchen)

Št. Jakob v Rožu

**REDNI OBČNI ZBOR Društva upo-
kojencev Št. Jakob v Rožu**

Čas: v nedeljo, 18. dec., ob 14. uri
Kraj: v farni dvorani v Št. Jakobu v
Rožu

Po občnem zboru bo božičnica in
predstavitelj knjige „Tako smo živeli,
II. del“

Št. Primož

**OLJKA — kantata za soliste,
zbor in orkester** (Hugolin Satt-
ner) ob 150-letnici rojstva Simona
Gregorčiča

Čas: v nedeljo, 11. dec., ob 14.30
Kraj: v farni cerkvi v Št. Primožu
Sodelujejo: MePZ F. B. Sedej iz
Števerjana, MePZ Hrast iz Do-
berdoba, MePZ Podgora in pevci
Štandrež, Rupa Peč, Mirko Filej,
Alenka in Lojze Bratuž, Mladinski
simfonični orkester
Dirigent: Hilarij Lavrenčič

Tinje

V soboto, 10. dec., ob 19.30

KONCERTNI VEČER —

**KLAVIRSKI DUO: ALENKA in IGOR
DEKLEVA**

od petka, 9. dec., od 18. ure do ne-
delje, 11. dec., od 15. ure

**Duhovne vaje za Katoliško mladino:
ŽIVETI V PRIČAKOVANJU!**

Vodita: Janko Krištof in Michael
Joham

v poned., 12. dec., od 9. do 12. ure
**Duhovna obnova za starejše žene
in može**

**ŽIVIM, DA UMRJEM — SKRIVNOST
SMRTI**

Vodi: žpk. Valentin Gotthardt, Ga-
licija

v poned., 12. dec., ob 19.30

„SEKTE“ — IZZIV ZA DRUŽINO,
DRUŽBO IN CERKEV

Predavatelj: dr. Jože Till, Celovec

v sredo, 14. dec., od 9. do 12. ure
**Duhovna obnova za starejše žene
in može:**

**NA RAMAH DOBREGA PASTIRJA
— SKOZI VRATA ŽIVLJENJA**

Voditelj: žpk. Valentin Gotthardt, Ga-
licija

od srede, 28. dec., od 14.30 do
petka, 30. dec., do 13. ure

DNEVI PETJA IN IGER ZA OTROKE

Voditelj: sodelavci Katoliške otroške
mladine

od ponedeljka, 2. januarja, od 9. ure
do torka, 3. januarja, do 17. ure

Novoletno srečanje:

KRISTJAN PRED LEPOTO

od sobote, 7. jan., od 14.30 do nede-
lje, 8. jan., do 15.30

PRIPRAVA NA ZAKON

Spremlja: Jože Kopeinig

Predavatelji: mati, zdravnik, du-
hovnik

ROMARSKA IN IZOBRAŽE-
VALNA POTOVANJA 1995

od sobote, 18. februarja 1995, do so-
bote, 25. februarja 1995

ROMARSKI POLET V IZRAEL

od nedelje, 19. februarja 1995, do
ponedeljka, 27. februarja 1995

**IZOBRAŽEVALNO POTOVANJE V
SIRIJO — Od apostolov do kalifov**

Sele

REDNI OBČNI ZBOR

Čas: v petek, 9. decembra, ob 19.30

Kraj: v farnem domu v Selah

Prireditelj: Športno društvo DSG Sele

Begunje

OTVORITEV RAZSTAVE

„GASPARIJEVIH RAZGLEDNIC“ — iz zbirke Marjana Marinška

Nastopajo: Agata Šumnik-Zgonec, sopran; Pepca Lešnik, alt; Marjan Marinšek, citre

Čas: v petek, 9. decembra, ob 18. uri

Kraj: v Galeriji Avsenik v Begunjah na Gorenjskem

ADVENTNI KONCERT

Mešanega pevskega zbora „Jakob P. Gallus“ iz Celovca (zborovodja prof. Jože Ropitz)

Čas: v četrtek, 15. dec., ob 19.30

Čas: v župnijski cerkvi v Rožeku

Obiska od blizu in daleč se veselita in Vam želita lep in miren predbožični čas prireditelja:

Župnijski svet Rožek in Kulturno društvo „Peter Markovič“

Pred koncertom, ob 19. uri, sv. maša z našim župnikom patrom Tončkom Zajcem!

Velikovec

SLAVNOSTNA PRIREDITEV

ob 20-letnici

Prosvetnega društva „LIPA“

Čas: v nedeljo, 11. dec., ob 14.30

Kraj: v Gospodinjski šoli v Št. Rupertu

Nastopajo: MoPZ „Trta“ Žitara vas, Doppelquartett des MGV Scholle, Vovbre, Vokalna skupina LIPA, Velikovec

Rožek

UMETNIKI GALERIJE — razstavljajo različni slikarji

Odprtje: v soboto, 10. dec., od 17. do 20. ure

Kraj: Galerija Šikoronja, Rožek
Razstava je odprta do 23. dec., od srede do nedelje od 15. do 18. ure.

Prezentacija prevoda knjig v nemščino — Ciril Kosmač: „TANTA-DRUJ“ (prevedel Klaus Detlef Olof) in Srečko Kosovel: „MOJA PESEM JE KRAS“ (prevedel Ludwig Hartinger).

Čas: v petek, 16. dec., ob 18. uri

Kraj: Galerija Šikoronja, Rožek

Auschwitz-Birkenau

OBISK KONCENTRACIJSKEGA TABORIŠČA

AUSCHWITZ-BIRKENAU

od 8. do 14. aprila 1995

Cena: 4000,— šil.

Podrobnejše informacije vam posreduje dr. Reinhold Gärtner (Gesellschaft für politische Aufklärung), Christoph-Probst-Platz, 6020 Innsbruck, tel.: 0512/507-7057, faks: 0512/507-2894.

Prijave so možne do 20. januarja 1995.

Zadruga-market Št. Jakob v Rožu

razpisuje
delovno mesto

POSLOVODJE

Pogoji: večletna trgovska praksa, znanje obeh deželnih jezikov, izkušnje v računovodstvu in obvladovanje računalnika

Prijave pismeno na:
Zadruga-market
Št. Jakob v Rožu
9184 Št. Jakob v R. 87
Telefon: 04253/2211

Ljubljana

Izšel je razpis 14. slovenskega zborovskega tekmovanja „NAŠA PESEM 1995“, ki bo od 21. do 23. aprila 1995 v Mariboru.

Informacije o razpisu in prijavi na naslovu Zveze kulturnih organizacij Slovenije, Štefanova 5, Ljubljana, „Naša pesem“, tel. 00386/1262083, int. 22 ali 23.

POLITIČNO UPRAVNA AKADEMIJA in ENOTNA LISTA

vabita na strokovno šolanje o vprašanih občinskih proračuna

DENAR IN POLITIKA

za občinske odbornike in odbornice Enotne liste in vse tiste, ki so zainteresirani za komunalnopolitična vprašanja.

TERMIN (II. del):

Čas: v petek, 9. 12., od 17. do 21. ure

Kraj: v gostilni Hudl-Štekl v Globasnici (za Podjuno)

Čas: v soboto, 10. 12., od 14. do 18. ure

Kraj: v gostilni Dobernik, Reka pri Št. Jakobu v Rožu (za Rož in Ziljo)

Ljubljanski mešani pevski zbor

TE DEUM

v Slovenskem pastoralnem centru
v nedeljo, 11. dec., bo ob 9.30 sv. maša (Mohorjeva kapela)

Po sv. maši **KONCERT**

Vabita Slovenski pastoralni center in Slovensko kulturno društvo Celovec

Literarna delavnica

OSTRITI PERO — OSTRITI DUHA . . .

Če se želiš naučiti bolj jasnega izražanja (od prijateljskega pisma do prošnje za službo), bolj prepričljivega izražanja (od pisma bralcev v časopisu do argumentirane diplomske naloge) in lepšega izražanja (od osebnega dnevnika do lastnih literarnih izdelkov), se nam pridruži pri literarni delavnici, ki jo organizira **Katoliška mladina**. Začetek delavnice, **14./15. jan. 1995**

Kraj: Tinje in Rebrca. Cena: 1000,— šil. za seminar in podlage ter polovica stroškov bivanja (od 320,— plača prireditelj 160,— na dan).

Zahtevajte podrobne informacije ali se prijavite pri Katoliški mladini, Viktringer Ring 26, 9020 Celovec. Tel.: 0463/511166/78.

PRISRČNO VAS VABIMO NA

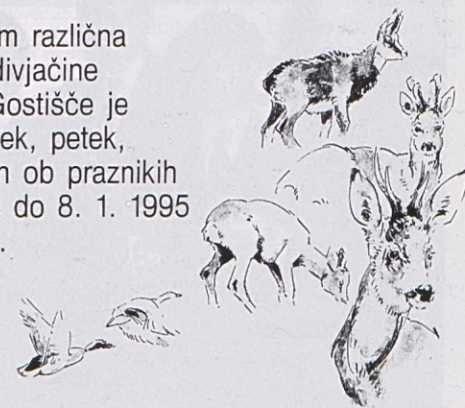
DNEVE LOVSKIH SPECIALITET

DO 8. JANUARJA 1995

Pripravili smo Vam različna jedila z mesom divjačine iz naših krajev. Gostišče je odprto vsak četrtek, petek, soboto, nedeljo in ob praznikih (od 25. 12. 1994 do 8. 1. 1995 odprto vsak dan).

Vašega obiska se veseli

DRUŽINA
Gregorič

Iščem ORDINACIJSKO POLDNEVNO POMOČ

Interesentke se naj javijo telefonsko ali osebno pri dr. Ani Schwarz, Podkanja vas/Wildenstein, 9132 Galicija. Telefon: 04221/2135

Sveški parklji dobili svoj muzej

Prodaja

BOŽIČNIH DREVES

Jelke in smreke iz lastnega gozda.

Pri naslednjih trgovinah v Celovcu:

SPAR-trgovina Vetrinj
— Keutschacher Str. 120

SPAR-trgovina
— Villacher StraÙe

BAUHAUS-trgovina
— nasproti INTERSPAR

Franc Jožef SMRTNIK

Korte 8

9135 Železna Kapla

tel.: 04238/26105

AUTOSERVICE • REIFEN

**RUDOLF
ČIK**

Breška vas 28, 9143 Šmihel
Telefon: 04230/323

***Parklji** in pehtra baba so v Svečah zelo priljubljeni. Vsako leto prirejajo na večer pred godom sv. Miklavža pohod parkljev, na predvečer Treh kraljev pa obišče Svečane pehtra baba. Sedaj imajo sveški parklji in pehtra baba celó svoj muzej. Nahaja se v skrbno obnovljeni hiši gospe Weisitsch; hišo krasi dvojezičen napis. Je to prvi in edini muzej parkljev v Avstriji.*

Slika: Elmar

DOMAČA PESNICA

Ženkica

*Civ dan sem kuhava,
cote sem prava,
gor jih obišava
pol pa peglava.*

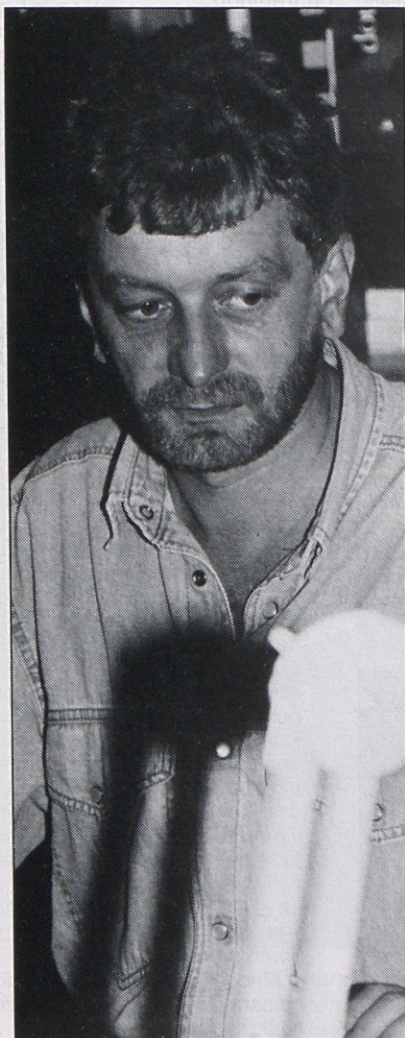
*Ženski not je pač zmiraj hud
in an velak velak trud.
Sred podaja pa možej
domu prhrmi,
kaj pa kaj divaš,
al se druč koj sedi?!*

*Pa mu je djava:
aj pa si ti civ dan počav?
Pa mi pravi, kaj morem,
če me je mojstr dov dav.
Če glih kej drugod sedim,
zmiraj na te mislim in se bojim,
saj tebe nikol ne zapustim.*

*Če bi pa kdo velk narjav
ponudiv za te,
bi pa tud ne mogu reči ne.*

Katarina Marketz

Nenavadni intervju

Ime: Jožej Blažej

Doma: Letina,
srednja Podjuna

Starost: še zmeraj mlad

Poklic: stavec

Osebna krepost?

Da se znajdem v kaosu.

Osebna slabost?

Premehak.

Kako prepričaš ljudi, da si najboljši?

A je to potrebno?

Najvažnejša stranska stvar na svetu?

Družabna srečanja kluba 26.

Tvoj odnos do ženskega spola?

Evangeljski.

Si ljubosumen?

Kako bi rekel, da ne bi rekel da?

O čem se najraje pogovarjaš?

Da je nakupovanje blaga v znani pliberški trgovini najbolj pametno.

Kaj najraje delaš?

Ležim pred televizorjem.

Torej nisi človek, ki je rojen za delo?

Samo za določena dela.

Tvoj največji „flop“?

Nenavadni intervju.

S kom bi hotel preživeti prijeten večer?

Z našim županom, katerega bi skušal prepričati, da je dva več kot ena.

Kaj te vznemirja?

Misel, da bi kdo bil boljši kot jaz.

Kaj te bolj fascinira - lep avto ali lepa ženska?

Trenutno avto.

Katero vprašanje bi ti bilo sitno?

Če imam danes še tako dobro kondicijo kakor pred 10 leti.

In kako bi odgovoril?

Za to vprašanje mi zmanjka sape.

Kaj je za te umetnost?

Prodati Krivogradu produkt Blažej centra.

S čim bi te kdo najbolj užalil?

Če bi kdo rekel, da Mohorjeva ni najboljša tiskarna.

Tvoj odnos do športa?

Rad sedim na tribuni in se zavedam, kako zdrav je šport.

Bi te bilo sram, če bi se moral peljati na tekmo SAK s Škodo?

„Fičko“ bi bil manjše zlo.

Katero tipično lastnost

pripisuješ koroškim Slovencem?

Da govorijo o skupnosti, čeprav ne vedo, kaj je to.

Tvoja največja napaka?

Ljubosumnost.

Kaj odlikuje dobrega komunalnega politika?

Da med občinsko sejo ne zaspi.

Kaj bi spremenil, če bi bil župan v domači občini?

Združil bi farni in občinski svet, da bi si prišparal nekaj sej.

Kakšen odnos imaš do oblasti?

Vse premalo je imam.

Če bi bil duhovnik, kaj bi pri nedeljski pridigi povedal ljudem?

Moškim bi rekel, naj grejo po maši mimo Loserja in doma pripravijo kosilo.

Bi k desetim zapovedim zapisal še eno - katero?

Ne delajte nenavadnih intervjujev.

Kaj bi bila zate popolna sreča?

Da bi lahko šel s kravato na delo in bi mi bilo treba le pogledati, če je vse v redu.

Hvala za pogovor.

H.St.